

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7149,Spotkania-Klubu-Historycznego-im-gen-Stefana-Roweckiego-Grota-w-Wieluniu-17-pazd.html>
14.03.2026, 16:06

Spotkania Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Wieluniu – 17 października 2011

17.10.2011

W dniu 17 października 2011 r. (poniedziałek) Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi zaprasza na spotkanie Klubu Historycznego im. gen. S. Roweckiego „Grota” w Wieluniu. Z wykładem pt. „Deportacje Górnoślązaków do ZSRR w 1945 roku” wystąpi dr Dariusz Węgrzyn, pracownik Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Katowicach. Prelekcji towarzyszyć będzie prezentacja wystawy pod tym samym tytułem.

Spotkanie rozpocznie się o godz. 13.00 w II Liceum Ogólnokształcącym im. Janusza Korczaka w Wieluniu przy ul. Piłsudskiego 6.

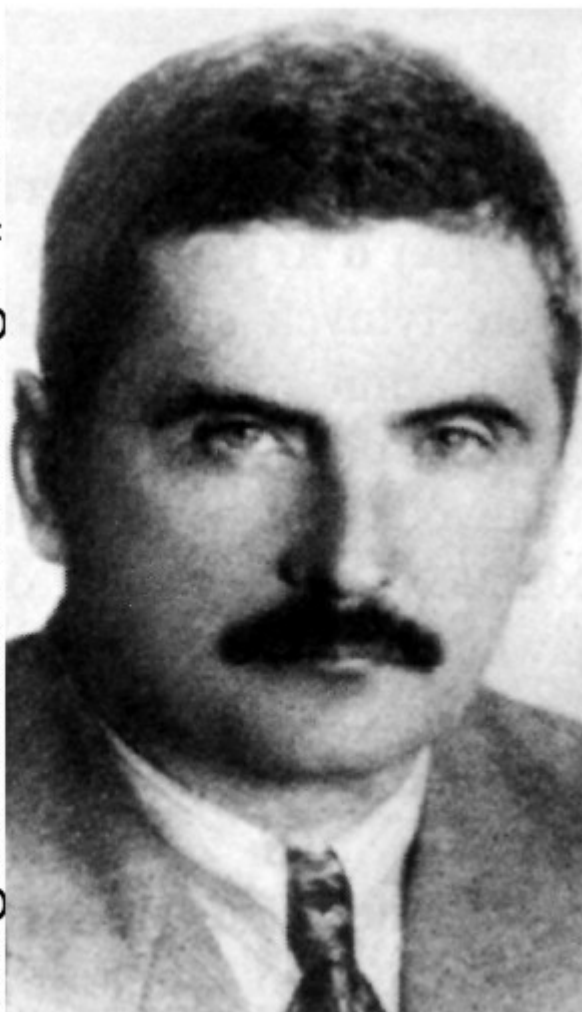
Wystawa „Deportacje Górnoślązaków do ZSRR w 1945 roku” przygotowana została w 2003 r. przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Katowicach we współpracy z Muzeum Górnośląskim.

Zimą 1945 r. do sowieckich łagrów zesłano tysiące mieszkańców Górnego Śląska. Wywózki te wpisują się w falę deportacji obywateli polskich do ZSRR, jaka rozpoczęła się wraz z wkraczaniem Armii Czerwonej na tereny okupowanej Polski. Odmienna jest jednak ich skala i charakter. Objęto nimi nie tylko członków podziemia niepodległościowego, ale wszystkich tych, którzy zdaniem „wyzwoliciele” stanowili potencjalne zagrożenie dla wprowadzenia nowego ustroju. W największym stopniu dotknęły one ludność cywilną, którą wykorzystano jako siłę roboczą przy odbudowie, zniszczonej wojną, sowieckiej gospodarki.

Autorzy wystawy podjęli próbę syntetycznego przedstawienia problemu deportacji ze szczególnym uwzględnieniem przemysłowej części Górnego Śląska. Równocześnie starali się przełamać stereotypowe ograniczanie tego zjawiska jedynie do wywózki górników. Stąd na wystawie znalazły się szczegółowe informacje o zesłanych do sowieckich łagrów przedstawicielach innych zawodów, żołnierzach Podziemia, kobietach, artystach.

Fakty związane z wywózkami, pobytem w sowieckich łagrach i powrotami stanowią największą i zasadniczą część ekspozycji. Na wystawie przedstawiono również mniej znane wydarzenia lat późniejszych: uparte poszukiwania zaginionych przez rodziny, ustalanie ich losów i miejsc pochówków, a także podejmowanie tego problemu po roku 1989. Zaprezentowano unikalne dokumenty, fotografie, listy oraz pamiątki ze zbiorów prywatnych, a także dostępną dokumentację z zasobów polskich i rosyjskich archiwów. Najpóźniejszy dokument ekspozycji – list Leona Rzychonia do IPN w celu ustalenia okoliczności śmierci i miejsca pochówku jego ojca opatrzony jest datą 2001 r.

KLUB HISTORYCZNY
im. gen. Stefana Roweckiego - „Grota”

WIELUŃ